

Seat No.

B.A. (SEM/CR) CBCS Part-III Semester-V Examination: October/November-2022

Political Science (Optional) Paper-VIII

POLO8: Public Administration

Day and Date: Thursday, 15/12/2022

Total Marks: 60

Time: 1.00 PM To 3.00 PM

Instructions:

1. All Questions are Compulsory.
2. All Questions carry equal marks.
3. Figures to the right indicate full marks

Q.1. Choose the Correct alternatives from the following.

15

- 1 When an order is created from senior to junior by creating division, sub-division, sub-branch in the organization, it is called principle.
A) Hierarchy B) Centralization C) Coordination D) None of these
- 2 Staff Unit and Line Unit are two major Units of -----
A) Privat administration B) Planning C) Organization D) None of these
- 3 Life Insurance Corporation is a type of organization.
A) Independent Regulatory Board B) Corporation C) Staff D) None of these
- 4 In which country arise the concept of Independent Regulatory Commissions.
A) India B) Russia C) England D) USA
- 5 The words staff and line were first used in administration.
A) Finance B) Military C) Railways D) Police
- 6 is called the life blood of the government.
A) Finance B) Governance C) Public administration D) Bureaucracy
- 7 Who was said, "Finance is the nerve of the state"?
A) Rachelu B) F.M. Marks C) Golden D) Prf. L.D. White
- 8 In which form of government system, the Prime Minister is responsible for the lower house.
A) Parliamentary B) Presidential C) Dictatorship D) None of these
- 9 From which language the word budget is derived.
A) English B) German C) French D) Russian.
- 10 Who appoints Comptroller and Auditor General?
A) President B) Finance Minister C) Prime Minister D) Parliament

- 11 What is Red Tape Management?
A) Co-ordination B) to delay in work C) Implementation D) None of these.
- 12 The staff in the civil service is referred to as the cycle of administration.
A) State B) Education C) Finance D) Health.
- 13 is a great bane of the modern civil service.
A) Inefficiency B) Irresponsibility C) Corruption D) Indiscipline
- 14 Zero Hour in Parliament begins with -----, Member of Parliament can raise any topic at this time.
A) 11 am B) 12 pm C) 12 am D) 11 pm
- 15 If no-confidence motion against the cabinet is passed by the opposition party-----
A) Only the prime minister resigns and not the cabinet B) The entire cabinet including the prime minister resigns
C) Both of the above options are correct D) None of these

Q.2. Write short Notes (Three out of Four) .

15

- 1 Staff Unit (Advisory Board)
- 2 Basic elements of the organization
- 3 Accounting
- 4 Role of mass media

Q.3. Write short Answers (Three out of Four) .

15

- 1 What are the factors that determine the Span of Control?
- 2 Explain the types of budget.
- 3 Explain the legislature's control over public administration?
- 4 Explain the features of good governance.

Q.4.. Answer the following question on broad. (One out of two).

15

- 1 Explain the meaning and definition of budget and the Parliamentary control over the Indian budget?
- 2 Discuss about the executive and judiciary over the public administration?

मराठी रूपांतर

सूचना: :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 संघटनेत विभाग, उपविभाग, शाखा, उपशाखा निर्माण करून वरिष्ठ ते कनिष्ठ असा क्रम निर्माण केला जातो तेव्हा त्यास..... तत्व असे म्हणतात.
अ) अधिकार पद परंपरा ब) केद्रीकरण क) समन्वय ड) यापैकी नाही

- 2 स्टाफ घटक व लाइन घटक हे..... चे दोन प्रमुख घटक आहेत.
अ) खाजगी प्रशासन ब) नियोजन क) संघटना ड) यापैकी नाही
- 3 आयुर्विमा महामंडळ हा संघटनेचा..... प्रकार होय.
अ) स्वतंत्र नियामक मंडळ ब) लोकनिगम क) सल्लागार घटक ड) यापैकी नाही
- 4 स्वतंत्र स्वयम नियंत्रित मंडळाचा उदय कोणत्या देशात झाला.
अ) भारत ब) रशिया क) इंग्लंड ड) अमेरिका
- 5 स्टाफ व लाईन हे शब्द प्रथम या प्रशासनात वापरले जात होते.
अ) प्रशासन ब) सैन्य क) रेल्वे ड) पोलीस
- 6 ला सरकारची जीवन रक्त असे म्हणतात.
अ) वित्त ब) शासन क) लोकप्रशासन ड) नोकरशाही
- 7 वित्त हे राज्याचे मज्जातंतू आहेत असे कोणी यांनी म्हटले आहे?
अ) रेचूल्यू ब) एफ.एम.मार्क्स क) ग्लडन ड) प्रो.एल.डी.व्हाईट
- 8 कोणत्या शासन प्रकारात प्रधानमंत्री कनिष्ठ गृहाला जबाबदार असतो.
अ) संसदीय ब)अध्यक्षीय क) हुकुमशाही ड) यापैकी नाही
- 9 बजेट हा शब्द कोणत्या भाषेतून तयार झाला आहे.
अ) इंग्लिश ब) जर्मन क) फ्रेंच ड) रशियन.
- 10 नियंत्रक व महालेखापरीक्षकाची नेमणूक कोण करतो ?
अ) राष्ट्रपती ब) अर्थमंत्री क) पंतप्रधान ड) संसद
- 11 लाल फितीचा कारभार म्हणजे काय?
अ) समन्वय ब) कामामध्ये विलंब क) प्रदत्तीकरण ड) यापैकी नाही
- 12 नागरी सेवेतील कर्मचारी वर्गाला कोणत्या प्रशासनाची चक्रे संबोधले जाते.
अ) राज्य ब) शिक्षण क) वित्त द) आरोग्य
- 13 ही आधुनिक नागरी सेवेला फार मोठी लागलेली कीड आहे.
अ) अकार्यक्षमता ब) बेजबाबदारपणा क) भ्रष्टाचार ड) शिस्तभंग.
- 14 संसदेमध्ये शून्य प्रहर बरोबर ----- सुरु होतो, संसद सदस्य या वेळी कोणताही विषय मांडू शकतो.
अ) सकाळी 11 वाजता ब) दुपारी 12 वाजता क) रात्री 12 वाजता ड) रात्री 11 वाजता
- 15 विरोधी पक्षाकडून मंत्रिमंडळाविरोधात अविश्वास ठराव मंजूर झाल्यास -----
अ) फक्त पंतप्रधान राजीनामा देतो मंत्रिमंडळ नाही ब) पंतप्रधानांसह संपूर्ण मंत्रिमंडळ राजीनामा देते
क) वरील दोन्ही पर्याय योग्य ड) यापैकी नाही

Q.2.टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

- 1 स्टाफ घटक (सल्लागार मंडळ)

- 2 संघटनेचे आधारभूत घटक (आधार)
- 3 लेखा
- 4 प्रसार माध्यमांची भूमिका

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 नियंत्रण कक्षा निश्चित करणारे घटक कोणते आहेत?
- 2 अंदाजपत्रकाचे प्रकार स्पष्ट करा.
- 3 लोकप्रशासनावरील कायदेमंडळाचे नियंत्रण स्पष्ट करा?
- 4 सुशासनाची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

- 1 अंदाजपत्रकाची व्याख्या व अर्थ सांगा? भारतीय संसद अंदाजपत्रकावर कसे नियंत्रण ठेवते याचे विश्लेषण करा?
- 2 लोकप्रशासनावरील कार्यकारी मंडळ व न्याय मंडळाचे नियंत्रण याची चर्चा करा?

Model Answer Paper

B.A. (SEM/CR) CBCS Part-III Semester-V Examination: Oct./Nov.-2022
Political Science (Optional) Paper-VIII
POLO8: Public Administration

Day and Date: Thursday, 15/12/2022
Time: 1.00 PM To 3.00 PM

Total Marks: 60

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

1 संघटनेत विभाग, उपविभाग, शाखा, उपशाखा निर्माण करून वरिष्ठ ते कनिष्ठ असा क्रम निर्माण केला जातो तेव्हा त्यास..... तत्व असे म्हणतात.

अ) अधिकार पद परंपरा ब) केंद्रीकरण क) समन्वय ड) यापैकी नाही

Option 1

2 स्टाफ घटक व लाइन घटक हे..... चे दोन प्रमुख घटक आहेत.

अ) खाजगी प्रशासन ब) नियोजन क) संघटना ड) यापैकी नाही

Option 3

3 आयुर्विमा महामंडळ हा संघटनेचा..... प्रकार होय.

अ) स्वतंत्र नियामक मंडळ ब) लोकनिगम क) सल्लागार घटक ड) यापैकी नाही

Option 2

4 स्वतंत्र स्वयम नियंत्रीत मंडळाचा उदय कोणत्या देशात झाला.

अ) भारत ब) रशिया क) इंग्लंड ड) अमेरिका

- Option 4
- 5 स्टाफ व लाईन हे शब्द प्रथम या प्रशासनात वापरले जात होते.
अ) प्रशासन ब) सैन्य क) रेल्वे ड) पोलीस
- Option 2
- 6 ला सरकारची जीवन रक्त असे म्हणतात.
अ) वित्त ब) शासन क) लोकप्रशासन ड) नोकरशाही
- Option 1
- 7 वित्त हे राज्याचे मज्जातंतू आहेत असे कोणी यांनी म्हटले आहे?
अ) रेचूल्यू ब) एफ.एम.मार्क्स क) ग्लडन ड) प्रो.एल.डी.व्हाईट
- Option 1
- 8 कोणत्या शासन प्रकारात प्रधानमंत्री कनिष्ठ गृहाला जबाबदार असतो.
अ) संसदीय ब) अध्यक्षीय क) हुकुमशाही ड) यापैकी नाही
- Option 1
- 9 बजेट हा शब्द कोणत्या भाषेतून तयार झाला आहे.
अ) इंग्लिश ब) जर्मन क) फ्रेंच ड) रशियन.
- Option 3
- 10 नियंत्रक व महालेखापरीक्षकाची नेमणूक कोण करतो ?
अ) राष्ट्रपती ब) अर्थमंत्री क) पंतप्रधान ड) संसद
- Option 1
- 11 लाल फितीचा कारभार म्हणजे काय?
अ) समन्वय ब) कामामध्ये विलंब क) प्रदत्तीकरण ड) यापैकी नाही
- Option 2
- 12 नागरी सेवेतील कर्मचारी वर्गाला कोणत्या प्रशासनाची चक्रे संबोधले जाते.
अ) राज्य ब) शिक्षण क) वित्त d) आरोग्य
- Option 1
- 13 ही आधुनिक नागरी सेवेला फार मोठी लागलेली कीड आहे.
अ) अकार्यक्षमता ब) बेजबाबदारपणा क) भ्रष्टाचार ड) शिस्तभंग.
- Option 3
- 14 संसदेमध्ये शून्य प्रहर बरोबर ----- सुरु होतो, संसद सदस्य या वेळी कोणताही विषय मांडू शकतो.
अ) सकाळी 11 वाजता ब) दुपारी 12 वाजता क) रात्री 12 वाजता ड) रात्री 11 वाजता
- Option 2
- 15 विरोधी पक्षाकडून मंत्रिमंडळाविरोधात अविश्वास ठराव मंजूर झाल्यास -----
अ) फक्त पंतप्रधान राजीनामा देतो मंत्रिमंडळ नाही ब) पंतप्रधानांसह संपूर्ण मंत्रिमंडळ राजीनामा देते
क) वरील दोन्ही पर्याय योग्य ड) यापैकी नाही

Option 2
Q.2.टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

1 स्टाफ घटक (सल्लागार मंडळ)

Ans:

2 संघटनेचे आधारभूत घटक (आधार)

Ans:

3 लेखा

Ans:

4 प्रसार माध्यमांची भूमिका

Ans:

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

1 नियंत्रण कक्षा निश्चित करणारे घटक कोणते आहेत?

Ans:

2 अंदाजपत्रकाचे प्रकार स्पष्ट करा.

Ans:

3 लोकप्रशासनावरील कायदेमंडळाचे नियंत्रण स्पष्ट करा?

Ans:

4 सुशासनाची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा

Ans:

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

1 अंदाजपत्रकाची व्याख्या व अर्थ सांगा? भारतीय संसद अंदाजपत्रकावर कसे नियंत्रण ठेवते याचे विश्लेषण करा?

Ans:

2 लोकप्रशासनावरील कार्यकारी मंडळ व न्याय मंडळाचे नियंत्रण याची चर्चा करा?

Ans:
